



Česká školní inspekce

Královéhradecký inspektorát

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Základní škola a Střední škola waldorfská, Semily

Adresa: Tyršova 485, 513 01 Semily

Identifikátor: 600 099 296

Termín konání inspekce: 17. - 19. září 2007

Čj.	ČŠI-947/07-09
------------	----------------------

ZÁKLADNÍ ÚDAJE

Základní škola a Střední škola waldorfská Semily je organizace s příspěvkovou formou hospodaření. Základní škola (ZŠW) byla založena před patnácti lety, Waldorfské lyceum je v činnosti od školního roku 2006/2007. Příspěvková organizace sídlí v centru města Semily ve dvou objektech, které nejsou bezbariérové. V budově na adrese Tyršova 485 jsou umístěny ZŠW, školní družina (ŠD) a školní jídelna – výdejna. Na odloučeném pracovišti s adresou Jana Žižky 375 v Podmoklicích je střední škola (SŠW). Škola nemá vlastní tělocvičnu ani hřiště, pronajímá si prostory ve sportovním centru nedaleko hlavní budovy.

Právní subjekt zřizuje město Semily, sídlí na adrese Husova 82, 513 13 Semily.

ZŠW je plně organizovaná, zajišťuje základní vzdělání v rozsahu 1. – 9. ročníku. V době inspekce se v devíti třídách ZŠ učilo 203 žáků. Žáci 1. a 6. ročníku (27 a 22 žáků) se vzdělávají podle školního vzdělávacího programu základního vzdělávání „Waldorfská škola“ z června 2007 (dále ŠVP ZVW), žáci ostatních ročníků ZŠW podle vzdělávacího programu Základní škola waldorfská Semily, Tyršova 485, který schválilo MŠMT dne 28. 8. 2003 s platností od 1. 9. 2003 pod čj. 25 587/2003-22. Waldorfské lyceum (obor 78-42-M/004) navštěvuje 40 žáků 1. a 2. ročníku SŠ.

Z celkového počtu 243 žáků ZŠ a SŠ v době inspekce integrovala škola třináct žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (jsou to žáci s mentálním postižením, vadami řeči, tělesně postižení a žáci s vývojovými poruchami učení). Nadané žáky škola nevykazovala.

ZŠW navštěvují žáci ze Semil i z dalších obcí Libereckého a Královéhradeckého kraje. Od doby vzniku ZŠW se do Semil přistěhovalo 21 rodin, aby jejich děti mohly navštěvovat tento typ alternativní školy.

Od minulé inspekce v květnu 2006 došlo k rozšíření vzdělávacích oborů o SŠW, byli přijati noví pedagogové. Prostorové podmínky v hlavní budově se zhoršily, neboť sem byli přemístěni žáci dvou tříd z odloučené budovy (8. a 9. ročník). Odloučená budova byla zčásti opravena, dvě třídy SŠW tu mají kmenové pracovny. Inspekční činnost byla provedena na podnět MŠMT ve vzdělávacím oboru základní škola.

PŘEDMĚT INSPEKCE

Inspekční činnost podle § 174 odst. 2 písm. b) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, v základní škole.

Cíle inspekční činnosti:

- 1. Zjištění a hodnocení řízení a práce ředitele školy podle vybraných ustanovení školského zákona**
- 2. Zjištění a hodnocení oblasti prevence sociálně patologických jevů**
- 3. Zjištění a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání v oblasti rozvoje čtenářské gramotnosti (ČG) podle realizovaných vzdělávacích programů**

1. Zjištění a hodnocení řízení a práce ředitele školy podle vybraných ustanovení školského zákona

Ředitel školy a zástupkyně ředitele školy působí ve funkci v této škole od školního roku 2003/2004. Kolektivním orgánem vnitřní správy je kolegium pedagogů, to vykonává činnost pedagogické rady. Kolegium pedagogů se schází na pravidelné konferenci každý týden a řeší pedagogické i provozní záležitosti. Členové jsou rozděleni do tří i více pracovních skupin podle oblastí, za kterou zodpovídají. Skupina vedení školy připravuje podklady k personální a finanční oblasti, skupina pedagogická se zabývá výchovně-vzdělávací oblastí, třetí skupina připravuje akce a slavnosti školy. Ředitel školy prezentuje školu navenek a vyjadřuje názory celého kolegia. Waldorfské lyceum má své vlastní kolegium, jehož členem je rovněž ředitel školy. Kolegia mají ujasněnou představu o dalším rozvoji školy a realizaci svých záměrů, které závisejí z velké míry na finančních prostředcích nutných na rekonstrukci a přístavbu školní budovy v Podmoklicích, kde má v budoucnu celý subjekt sídlit.

Koncepční záměr rozvoje školy (uvedený ve ŠVP ZVW a v podkladovém materiálu ředitele školy pro hodnocení zřizovatelem) je v souladu s Dlouhodobým záměrem vzdělávací soustavy ČR a respektuje i dlouhodobý záměr kraje – podporu alternativních škol. Koresponduje s principy waldorfského školství a zohledňuje specifika českého vzdělávacího systému.

Plánování probíhá podle delegovaných pravomocí uvedených v organizačním řádu, vychází z koncepce waldorfských škol. Základem ročního plánování jsou pravidelně se opakující akce školy. Navržený harmonogram společných aktivit je předán ke schválení pracovní skupině a pak kolegiu. Operativní týdenní plán práce je společně utvořen, kolegiem odsouhlasen a zpřístupněn ve sborovně.

Systém kontrolní činnosti je nastaven pouze u začínajících či nekvalifikovaných pedagogů, kteří mají uvádějícího zkušeného učitele, tzv. mentora. Jiná kontrolní činnost (např. bezpečnost žáků, čistota, organizace a efektivita výuky, kvalita vyplňování třídní dokumentace, úroveň zápisů kolegia, včasnost nástupů do výuky, využívání pomůcek atd.) není cíleně sledována, řeší se až vzniklé problémy. Zjištěné poznatky jsou vyhodnocovány a jsou přijímána opatření (doloženo zápisy z porad kolegia). Kontrolní systém není dostatečně účinný vzhledem k nedostatkům ve vedení třídní dokumentace (nepřesná evidence žáků) a připomínkám rodičů k úrovni komunikace.

Ředitel přijímá žáky do ZŠ i SŠ ve správním řízení, v souladu se školským zákonem vydává rozhodnutí. Na základě zjištění ČŠI z května 2006 přijal následná opatření k zjištěným nedostatkům. Byl zaveden systém prevence sociálně-patologických jevů, výuka informatiky byla začleněna do ŠVP ZVW i na 1. stupeň ZŠ (1 hodina týdně v 5. ročníku).

Vedení školy vytváří podmínky pro další vzdělávání pedagogických pracovníků (DVPP) i pro činnost školské rady. Ta byla ustanovena v souladu s platným předpisem a sešla se na prvním zasedání dne 31. října 2005. Ředitel školy s ní spolupracuje v rozsahu daném školským zákonem.

Členové šestičlenné školské rady se na zpracování koncepčních záměrů školy přímo nepodíleli, s koncepcí školy byli seznámeni 23. října 2006. Školská rada na několika jednáních řešila problematiku prevence sociálně patologických jevů, připomínky podala ke školnímu řádu. Připomínky byly kolegiem projednány a Minimální preventivní program byl od 1. 1. 2007 začleněn do školského řádu jako příloha. Jednání šestého zasedání školské rady dne 19. června 2007 za účasti čtyř členů bylo přerušeno odchodem předsedkyně, která nesouhlasila s průběhem jednání. V doplňujícím zápise z tohoto dne bylo uvedeno, že Školní

vzdělávací program pro základní vzdělávání „Waldorská škola“ byl schválen (podepsáni tři zástupci). Od této doby se školská rada nesešla.

Vedení školy hodnotí širší spolupráci s převážnou částí rodičů v současné době jako velmi dobrou a otevřenou. Uvádí, že v minulém školním roce byla komunikace s částí nespokojených rodičů a jejich dětí problematická, ale přestupem čtyř žáků školy ze dvou rodin do jiné ZŠ se situace zklidnila. Při škole pracuje Sdružení rodičů a přátel waldorfské školy (nezávislé občanské sdružení) a školu podporuje Nadační fond Základní školy waldorfské.

Třídní schůzky se konají každý měsíc, jednou za pololetí jsou organizovány pohovory s rodiči. Informovanost rodičovské veřejnosti má dále zajišťovat i školní časopis a webové stránky školy. Přesto tento informační systém v minulém školním roce částečně selhal, někteří třídní učitelé podcenili kritické připomínky několika rodičů k činnosti školy, nepřenесли upozornění na vzniklé problémy v organizaci výchovně vzdělávací činnosti školy do jednání kolegia. Rovněž vedení školy nevyřešilo včas problémy s předáváním některých informací, přenos části strategických i aktuálních informací pro rodiče nebyl včas zajištěn (např. aktuální znění Školního řádu). V době konání inspekce problém s aktualizací informací na školním webu přetrvával, škola však není povinna zde informace zveřejňovat.

V posledních dvou letech vedení školy nepřijalo žádnou oficiální petici (snaha jednoho zástupce rodičů o odvolání ředitele školy nebyla ostatními rodiči podpořena), dne 19. dubna 2007 řešili pedagogové v kolegiu jednu oficiální stížnost a shledali ji jako neoprávněnou.

ŠVP ZVW byl k začátku školního roku 2007/2008 zpracován. Je to otevřený dokument.

Vlastní hodnocení školy byl v době inspekce ve stádiu zpracování (určený termín k projednání školskou radou je 31. říjen 2007). Již několik let sleduje vedení školy výsledky vzdělávání žáků 9. ročníku v matematice, českém jazyce a studijních dovednostech pomocí standardizovaných testů v národní hodnotící zkoušce systémového projektu Kvalita 1 (CERMAT). Výsledky žáků jsou srovnatelné s ostatními ZŠ, pohybují se v průměru výsledků žáků ostatních škol v Libereckém kraji.

ŘŠ vyhodnocuje i výsledky žáků v přijímacích zkouškách na SŠ a dlouhodobě sleduje strukturu výběru škol (viz podklady ve zprávách o činnosti školy a na webu školy). Někteří učitelé věnují velkou pozornost projektům ve výuce, na závěr vyučování v epochách žáci vypracovávají společné projektové práce. Od školního roku 2005/2006 žáci 9. ročníku obhajují před komisí i veřejností své ročníkové práce. Další informace o vzdělávacích výsledcích získává vedení školy od třídních učitelů, kteří žáky ve většině případů učí od 1. až do 6. či 7. ročníku.

Ředitel splňuje předpoklady pro výkon své funkce. Má čtyřletou praxi v řízení této školy, předtím působil jako zástupce ředitele školy (od 1. srpna 2000). Absolvoval studium pro ředitele škol a školských zařízení v rámci národního projektu Úspěšný ředitel. V rámci periodického hodnocení ředitelů byl hodnocen podle kritérií školské komise zřizovatele a na základě výsledku tohoto hodnocení a doporučení komise byl potvrzen Radou města Semily ve funkci na další funkční období.

Ve škole v době inspekce pracovalo podle údajů ředitele školy celkem 28 pedagogických pracovníků (17,3 přepočtených pedagogických pracovníků), nichž bylo 13 mužů. V základní škole učilo 21 učitelů (15,4 přepočtených pracovníků), ve školní družině působila kromě dvou vychovatelek na částečný úvazek i pomocná vychovatelka (celkem je zde 1,8 přepočtených pracovníků) a ve střední škole bylo zaměstnáno 8 učitelů (1,9 přepočtených pracovníků). Někteří pedagogové působí ve dvou vzdělávacích oborech školy. Z celkového počtu pedagogických pracovníků je jich ke dni inspekce 53,6 % odborně kvalifikovaných pro přímou pedagogickou činnost, kterou vykonávají, 46,4 % tyto předpoklady nespĺňuje. Většina

pedagogických pracovníků, kteří nespĺňují předpoklady odborné kvalifikace absolvovala další vzdělávání v seminářích waldorfské pedagogiky.

ŘŠ vydal Plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků, určil dobu čerpání volna na samostudium (12 pracovních dnů ve školním roce). Dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků se pedagogové účastní ve velké míře. Jejich účast na vzdělávacích akcích schvaluje kolegium. Prioritami v této oblasti jsou kromě studia waldorfské pedagogiky průběžné vzdělávání v oblasti ŠVP, cizích jazyků, informační gramotnosti a prevence sociálně patologických jevů. Je dodržován princip rovnosti příležitostí, zohledňován zájem pedagogů, ale nejsou cíleně upřednostňovány potřeby školy (studium ke splnění kvalifikačních předpokladů, vzdělávání ke splnění dalších kvalifikačních předpokladů).

Škola využívá nejenom prostředky ze státního rozpočtu a prostředky zřizovatele, ale ředitel školy se snaží se svými kolegy získávat doplňkové zdroje. Projekt usilující o podporu z fondů EU „Waldorfská škola Semily - posílení integračních schopností školy“ z března 2005 se sice nepodařilo realizovat, ale byly získány finance ze soukromé německé nadace Software AG-Stiftung na financování 1. fáze rekonstrukce budovy v Podmoklicích. Další finance škola získává z doplňkové činnosti a sponzorských darů.

Sledovaná oblast je funkční. Demokratické kolektivní rozhodování kolegia je v řadě oblastí účinné, rizikovými prvky jsou však nedostatky v plánování, informačním systému a málo důsledný kontrolní systém školy. Pozitivním faktem je stabilizovaný věkově vyvážený pedagogický sbor, v kterém jsou kromě učitelek v dostatečné míře zastoupeni i učitelé. Výrazným negativem je vysoké procento pedagogů nespĺňujících podmínky odborné kvalifikace (46,4 %).

Hodnotící stupnice

Příklad dobré praxe	Standardní	Rizikový stav
<i>Vynikající, příkladné</i>	<i>Funkční, běžný stav</i>	<i>Podprůměrný stav, vyžaduje změnu</i>

2. Zjištění a hodnocení oblasti prevence sociálně patologických jevů

Školní poradenské pracoviště je tvořeno výchovným poradcem (VP) a školním metodikem prevence (ŠMP). Oba stávající poradenští pracovníci provádějí tuto činnost druhým rokem, se závažností oblasti prevence se postupně seznamují. Nemají stanovenou pracovní náplň pro výkon funkcí. Jejich osobnostní vlastnosti a schopnost empatie jsou zárukou dobrého plnění úkolů školního poradenského pracoviště. Školní psycholog či speciální pedagog ve škole nepracují, jedna učitelka se vzdělává v kurzu speciální pedagogiky pro waldorfské učitele.

Prevence sociálně patologických jevů je ve škole prováděna podle Minimálního preventivního programu (dále MPP), plnění cílů MPP vyhodnocuje školní metodik prevence jednou ročně. Základní úkoly si stanovil obecně podle věkových zvláštností žáků. MPP je sestaven podle metodických pokynů MŠMT, je zde více akceptována protidrogová prevence oproti dalším sociálně patologickým jevům. Metodik prevence absolvoval několik dílčích školení pořádaných Pedagogicko psychologickou poradnou Liberec a Krajskou hygienickou stanicí Liberec, studium k výkonu specializovaných činností ke splnění dalších kvalifikačních předpokladů zatím nezačal.

Depistáž problematičtých jevů se ve škole neprovádí, nedostatky se řeší až na základě upozornění učitelů či rodičů. Problémem části žáků před dvěma roky bylo záškoláctví a šikana na 2. stupni, proto byly provedeny a vyhodnoceny ve dvou dotčených třídách

dotazníky, školní metodik prevence jednal s rodiči i žáky a kurátorem odboru péče o mládež Libereckého kraje. Byla přijata následná adekvátní opatření.

Škola nabízí žákům v rámci nespecifické prevence volnočasové aktivity ve školní družině, kroužky řezbářský, keramický, dále sborový zpěv, hudební dílnu, individuální lekce hry na flétnu, hru ve školním orchestru. Pedagogové organizují dle potřeby v rámci nespecifické i specifické prevence přednášky, besedy a další aktivity.

Hlavními oblastmi působení výchovného poradce školy jsou volba budoucího povolání ve spolupráci s třídními učiteli a evidence žáků se specifickými vzdělávacími potřebami. Výchovný poradce neabsolvoval odpovídající studium ke splnění dalších kvalifikačních předpokladů pro výchovné poradce, ani žádné jiné školení k této problematice. Výchovné problémy řeší, když nastanou, harmonogram plánovaných činností na jednotlivé měsíce školního roku si nesestavil.

Škola spolupracuje se zaměstnanci Pedagogicko psychologické poradny Semily, s krajskými koordinátory prevence KÚ Libereckého kraje, se zaměstnanci Střediska výchovné péče (dále SVP), s Policií ČR - preventivní informační skupinou Semily.

Ve škole není ustanoven žádný samosprávný orgán složený ze zástupců žáků (školní parlament). Systém waldorfské školy podporuje individualitu a autonomii žáka. Na organizaci různých činností ve škole se podílejí jednotlivé třídy se svými učiteli. V hlavní budově je umístěna schránka důvěry, žáci ji nevyužívají, dle sdělení pedagogů se obrací s problémy přímo na učitele.

Integrace výchovného poradenství a prevence sociálně patologických jevů do výchovně-vzdělávacího procesu školy spočívá v kontaktu a spolupráci VP a ŠMP s učiteli a zákonnými zástupci problémových žáků. Třídní učitelé usilují o co nejúžší spolupráci s rodiči a o výchovné působení na žáky v pojetí waldorfského školství.

Činnost školního poradenského pracoviště zatím není plánovitá a nepostihuje celou šíři daného oboru.

Při inspekční činnosti byly vyhodnocovány dotazníky v rámci průzkumu zjišťování školní atmosféry zadané všem přítomným žákům na 2. stupni ZŠ a v SŠ, jejich rodičům a pedagogům (tj. třem cílovým skupinám účastníků vzdělávání). Použité dotazníky byly koncipovány tak, aby umožňovaly srovnávání získaných výsledků všech referenčních skupin (žáků, učitelů i rodičů). Dále byly provedeny standardizované rozhovory s vybranými pedagogy.

Vyhodnocením šetření (statistickou analýzou evaluačních výstupů obsahu vzdělávání a interpretací získaných dat) bylo zjištěno, že poměrně vysoké procento žáků ZŠ (45 %) uvádí horší kvalitu čistoty ve školních třídách, více než čtvrtině žáků nejde učení a ve škole se jim nedaří dobře. Třetina žáků ZŠ chápe vrstevnické vztahy jako méně přátelské a konfliktní (ve třech z pěti sledovaných položek žáci ZŠ výrazně naznačují, že úroveň vrstevnických vztahů není na dobré úrovni). Přibližně dvě třetiny žáků uvádí, že neradi chodí do školy a učení nemají rádi.

Ve třech z pěti dotazníkových položek je zřejmé, že žáci ZŠ hodnotí podstatně hůře úroveň výukového prostředí oproti učitelům a rodičům žáků. Přibližně polovina žáků ZŠ vnímá snížený zájem spolužáků o vyučování. Třetina žáků ZŠ vnímá atmosféru ve škole jako výukové prostředí bez jasně dodržovaných pravidel žáky i učiteli školy a školu jako instituci s nepříliš dobrou pověstí. Čtvrtina žáků SŠ pociťuje provozně bezpečnostní podmínky vzdělávání ve škole jako subjektivně zhoršené. Na rozdíl od skupiny učitelů a rodičů vykazují žáci daleko kritičtější pohled na řadu aspektů ovlivňujících školní atmosféru.

Nejnižší míra shody mezi žáky ZŠ a SŠ je v položkách týkající se školní motivace žáků a úrovně výukového prostředí. Naproti tomu hodnocení školní atmosféry u rodičů a učitelů

vykazuje poměrně vysokou míru shody. Validita informací byla zajištěna anonymním zadáváním dotazníků vysokému počtu žáků školy. Vnímání školní atmosféry, která má nesporný vliv na úroveň jejich vzdělávání, je tedy relativně objektivní.

Sledovaná oblast má průměrnou úroveň, systém je nastaven. Rizikovými prvky jsou chybějící studium ke splnění dalších kvalifikačních předpokladů VP a ŠMP a necílená prevence sociálně patologických jevů. Výsledky šetření zjišťující školní atmosféru signalizují slabá místa školy (viz výše).

Hodnotící stupnice

Rizikový stav	Standardní	Příklad dobré praxe
<i>Podprůměrné, nepříznivé, nedostačující, vyžaduje zásadní změnu, velká rizika</i>	<i>Funkční, průměrné, stav nevyžaduje zásadní změnu, únosná rizika</i>	<i>Vynikající, nadstandardní, příkladné</i>

3. Zjištění a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání v oblasti rozvoje čtenářské gramotnosti (ČG) podle realizovaných vzdělávacích programů

Prioritou školy je naplňování obou uvedených vzdělávacích programů. Jsou rozpracovány do jednotlivých oblastí podle věkové charakteristiky žáka s ohledem na jeho potřeby a postupně se rozvíjející schopnosti. Oblast ČG není samostatně zpracována, ale prolíná celým programem. Vedení školy dává vyučujícím volný prostor pro vlastní a tvůrčí zpracování učební látky v rámci dodržení cílů vzdělávacích programů. Třídní učitelé všech tříd zpracovávají epochové plány, ve kterých časově a obsahově rozvrhují náplň učiva. V době inspekce, ve třetím školním týdnu, měli někteří učitelé tyto plány ještě nedokončené (ve fázi rozpracování).

Z informací ve výročních zprávách vyplývá, že vedení školy podporuje akce zaměřené na podporu ČG. Škola již tradičně pořádá divadelní vystoupení pro veřejnost a jiné základní a mateřské školy. Žáci 8. a 9. tříd se účastní týdenního soustředění, kde tyto hry nacvičují, 6 a 8. třídy se v roce 2006 zúčastnily Divadelního festivalu waldorfských škol v Písku. V rámci vyučování jsou zařazovány tématické hry, žáci vyšších ročníků vypracovávají epochové projekty.

Všichni vyučující se vzdělávají v oblasti waldorfské pedagogiky. Na konferencích, které jsou ve škole organizovány pravidelně každý týden, probíhá průběžné odborné vzdělávání týkající se praxe, teorie a práce se žáky. Výrazným rysem získávání vědomostí učitelů je vlastní samostudium. Každoročně se zástupci ze školy účastní „Setkávání učitelů z waldorfských škol“, „Letní akademie waldorfské pedagogiky“ a v loňském roce se jeden učitel zúčastnil „Letní školy waldorfské pedagogiky“ v Lotyšsku.

Ve školním roce 2007/2008 je ve škole třináct integrovaných žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, kteří byli vyšetřeni v pedagogicko psychologické poradně (PPP). Pouze někteří z nich pracují podle individuálního vzdělávacího plánu (IVP). V době inspekce IVP ještě nebyly aktualizované, podepsané rodiči a pracovníkem PPP (termín do konce září). Škola nezajišťuje nápravnou péči, žádný pedagog nezískal osvědčení asistenta reedukace specifických vývojových poruch učení. Žáci jsou po vyučování v krátkých časových celcích doučováni, pokud o to projeví zájem.

Celková úroveň vzdělávání a účinnost metodických postupů v oblasti ČG jsou ovlivněny osobnostmi vyučujících a jejich vzděláním.

Materiální zázemí školy pro vzdělávání žáků v oblasti ČG je specifické pro waldorfskou školu. Žáci na 1. stupni nemají učebnice. V epochách si vytvářejí epochové sešity, které jim

učebnice nahrazují. Do jednotlivých epoch vyučující přináší odbornou literaturu, se kterou žáci při výuce pracují a mají ji k dispozici i po vyučování. Na 2. stupni žáci též vytvářejí epochové sešity, ale při výuce žáci používají i pravidla českého pravopisu, atlasy, slovníky, encyklopedie apod. Všichni žáci mají k dispozici čítanku, používají je však pouze ve škole. V ojedinělých případech pracují i s pracovními listy. Fond učebnic je doplňován dle požadavků vyučujících a finančních možností školy. Žáci jsou od 1. ročníku ZŠW na tento systém práce zvyklí a podřizují se mu. Mohou si půjčovat knihy ze školní knihovny a též navštěvují městskou knihovnu. Učitelé vedou žáky ke čtení souvislých textů, k podpoře soustředění. Charakteristickým rysem waldorfské pedagogiky je omezené používání audiovizuálních pomůcek, žáci ve škole nemají přístup na internet.

Někteří rodiče velice úzce spolupracují se školou. Jednou z jejich aktivit je vydávání školního časopisu WŠETEČKA. Zde jsou uváděny články o životě ve škole, o úspěších žáků a o vzájemné spolupráci. Tento časopis je vydáván na komerční bázi, je přístupný ve škole nebo na www.waldorf.semily.cz.

Výuka je organizována v epochách (blocích hlavního vyučování) v trvání 2 – 6 týdnů, denně je zařazován blok v délce 110 minut. Jednotlivé předměty v epochách mají charakter výkladových hodin a každý den jimi vyučování začíná. Další výuka probíhá v běžných časových jednotkách (mimoepochové vyučování). Při hospitacích byla sledována výuka českého jazyka v 1., 3. a 7. ročníku, matematiky ve 4. ročníku a anglického jazyka v 6. ročníku. Počáteční výuka čtení je zaměřena převážně na cvičení v naslouchání, na hlasitou recitaci, jasnou výslovnost, rytmizovaná cvičení a reprodukci textu. Základním žánrem pro vyprávění je pohádka, bajka a legenda. Tento nácvik je pozvolnější než výuka analyticko-syntetickou metodou, ale rozdíly v dovednostech žáků se během tří let postupně vyrovnávají. Žáci v 7. ročníku prokázali, že techniky čtení ovládají velice dobře. Ve vyšších ročnících vyučující preferují hlasité čtení, práci s textem a vlastní slohovou tvorbu žáků. Učitelé se ve výuce věnují žákům individuálně. Ve sledovaných hodinách převládala frontální výuka, všechny hodiny měly stejnou stavbu, tím se vyučování stávalo místy stereotypní. Na 1. stupni převažovala jednostranná komunikace učitel – žák.

Žáci nejsou hodnoceni známkami, ale pouze slovně, zjišťování aktuálních vědomostí žáků je na okraji zájmu pedagogů. Velká pozornost je věnována společnému opakování učiva – memorování (žáci hromadně hlasitě opakují učivo podle učitele). Úprava výtvarného i písemného projevu v epochových sešitech je velmi různá, odráží individualitu, volní úsilí i schopnosti jednotlivých žáků. Snahou všech vyučujících je probudit u žáků zájem o čtení, výběrem vhodné dětské literatury usilují o průběžné zdokonalování čtenářských dovedností všech žáků. Sledovanou výukou prolínal láskyplný přístup učitelů k žákům.

Úroveň čtenářské gramotnosti ve waldorfské škole je hodnocena jako funkční.

Hodnotící stupnice

Příklad dobré praxe	Standardní stav	Rizikový stav
<i>Vynikající, příkladné</i>	<i>Funkční , běžný stav</i>	<i>Podprůměrný stav vyžaduje změnu v mnoha oblastech</i>

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ
--

1. Zřizovací listina čj. 23/B/2001 ze dne 23. dubna 2001 vydaná na základě usnesení Zastupitelstva města Semily č. 23 ze dne 19. dubna 2001 s účinností od 1. července 2001
2. Rozhodnutí MŠMT o zařazení do rejstříku škol a školských zařízení čj. 9408/2006-21 ze dne 11. května 2006
3. Jmenování do funkce ředitele školy Základní školy waldorfské, Semily, Tyršova 485 starostou města Semily ze dne 3. 11. 2003, čj. 565/2003 s účinností od 1. listopadu 2003
4. Jmenování ředitele školy Základní školy a Střední školy waldorfské, Semily, Tyršova 485 do poradního sboru MŠMT pro základní vzdělávání ze dne 28. 5. 2007
5. Školní řád Základní školy waldorfské Semily (včetně Hodnocení žáků), schválený pedagogickou radou 5. 10. 2006 a školskou radou 23.10. 2006, platný od 1. 1. 2007, podpis ředitele školy
6. Struktura vlastního hodnocení školy ze dne 29. 8. 2006, razítko školy a podpis ředitele školy
7. Zpráva o činnosti školy za školní rok 2005/2006, zpracoval ředitel školy v září 2006
8. Koncepce rozvoje školy ze dne 17. 4. 2007, podpis ředitele školy
9. Učební plán školy a učební osnovy školy Základní škola waldorfská Semily, Tyršova 485, které schválilo MŠMT dne 28. 8. 2003 s platností od 1. 9. 2003 pod čj. 25 587/2003-22.
10. Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání „Waldorfská škola“ Základní školy a Střední školy waldorfské v Semilech, (90 stránek) s přílohou Vzdělávací obsahy předmětů (126 stránek), červen 2007
11. Hodinové dotace ve školních letech 2004/2005, 2005/2006, 2006/2007 a 2007/2008, ze dne 19. 9. 2007, podpis ředitele školy
12. Zápisy z jednání konferencí kolegia Základní školy waldorfské Semily ve školním roce 2005/2006 a 2006/2007, parafy zapisovatelů
13. Zápisy z šesti jednání - zasedání školské rady vedené od 31. 10. 2005 do 19. 6. 2007
14. Jednací řád Školské rady při Základní škole waldorfské Semily, Tyršova 485, příspěvkové organizace Města Semily schválená na prvním zasedání ŠR dne 31. 10. 2005, podpisy předsedy a ověřovatele zápisu
15. Waldorfská škola Semily - posílení integračních schopností školy (projekt usilující o podporu z fondů EU), březen 2005
16. Výstupní hodnocení žáků a jeho role v procesu hodnocení - závěrečná práce ředitele školy z funkčního studia 1 v projektu NIDV Úspěšný ředitel ze dne 27. 11. 2006
17. Organizační schéma podle stupňů řízení - Základní škola a Střední škola waldorfská, Semily - ze dne 20. 12. 2006, vypracoval ředitel školy
18. Organizační plán školy s účinností od 1. 10. 2007, který nahrazuje organizační řád z 20. 3. 2000, razítko školy, podpis ředitele
19. Řád pro práci s pecí na výpal keramiky ze dne 4. 1. 2000, podpis ředitele školy
20. Pracovní řád přípravy materiálu ze dne 4. 1. 2000, podpis ředitele školy
21. Řád učebny pracovního vyučování ze dne 4. 1. 2000, podpis ředitele školy

22. Seznam pedagogických pracovníků školy ve školním roce 2007/2008 (interní materiál školy ke dni 19. 9. 2007)
23. Hodinové úvazky pedagogických pracovníků ve školním roce 2007/2008 (interní materiál školy ke dni 19. 9. 2007)
24. Směrnice k čerpání volna pro samostudium ve školním roce 2007/2008, Základní škola a Střední škola waldorfská, Semily ze dne 29. 8. 2007, podpis ředitele školy a razítko školy
25. Doklady o dosaženém vzdělávání pedagogických pracovníků a osvědčení z absolvovaných vzdělávacích akcí ke dni 19. 9. 2007
26. Přehled dosaženého vzdělání pedagogických pracovníků ve školním roce 2007/2008 ze dne 18. 9. 2007, podpis ředitele školy
27. Přehled absolvovaných školení DVPP ve školním roce 2006/2007, podpis ředitele školy
28. Přehled o stavu žáků školy ve školním roce 2007/2008 (interní materiál školy ke dni 19. 9. 2007)
29. Třídní knihy všech tříd ve školním roce 2007/2008
30. Třídní výkazy a evidenční listy žáků ve školním roce 2007/2008
31. Přehled výchovně vzdělávací práce ve školním roce 2007/2008, 1. i 2. oddělení ŠD
32. Rozhodnutí ředitele školy o přijetí žáků k základnímu vzdělávání v základní škole a o přijetí žáků do střední školy ve školním roce 2006/2007, s podpisy ředitele školy a razítkem školy
33. Kopie vysvědčení (slovního hodnocení žáků školy) v průběhu jejich školní docházky, stav ke dni 19. 9. 2007
34. Výsledky testování žáků 9. ročníku v českém jazyce, matematice a studijních výsledcích ve školním roce 2006/2007 (CERMAT)
35. Výsledky přijímacích zkoušek na střední školy: Kam dále směřují absolventi 9. třídy?, souhrnně za léta 2001-2006, materiál ředitele školy
36. Minimální preventivní program Základní školy a Střední školy waldorfské v Semilech ve školním roce 2006/2007, sestavil v září 2006 metodik školní prevence, podpis ředitele školy, razítko školy
37. Hodnocení cílů stanovených v MPP ZŠW v Semilech ze dne 19. 9. 2007, podpis metodika prevence
38. Dotazník pro pedagogického pracovníka k DVPP (interní materiál ČŠI) ze dne 19. 9. 2007
39. Dotazník školní atmosféry pro žáky základní školy, interní materiál ČŠI 2007
40. Dotazník školní atmosféry pro žáky střední školy, interní materiál ČŠI 2007
41. Dotazník školní atmosféry pro rodiče žáků, interní materiál ČŠI 2007
42. Dotazník školní atmosféry pro učitele žáků, interní materiál ČŠI 2007
43. Školní klima - protokol standardizovaného rozhovoru, interní materiál ČŠI 2007
44. Realizace průzkumu školní atmosféry v Základní škole a Střední škole waldorfské, Semily v rámci inspekčního šetření ve dnech 18. a 19. 9. 2007, interní materiál ČŠI 2007
45. Individuální plány žáků se specifickými poruchami učení, platné ve školním roce 2006/2007

46. Rozvrh hodin tříd platný ve školním roce 2007/2008 v době inspekce
47. Rozpis epoch (epochové plány) platný ve školním roce 2007/2008 v době inspekce
48. Epochové sešity českého jazyka žáků 3. ročníku, vedené ve školním roce 2007/2008
49. Epochové sešity žáků 7. ročníku (ukázka vzorků z jednotlivých epoch) z minulých let
50. Školní časopis Wšetečka č. 2 z prosince 2006
51. www.waldorf.semily.cz

ZÁVĚR

Základní škola a Střední škola waldorfská Semily v patnáctém roce své činnosti (vzdělávacího oboru základní škola) pracuje na standardní úrovni.

Škola má stanovenou strategii rozvoje školy a zpracovanou koncepci. Plánování se opírá o tradiční akce školy, organizace výuky je založena na osobní odpovědnosti učitelů. Přestože škola podporuje vzdělávání a samostudium pedagogů, současná odborná kvalifikovanost pedagogického sboru je vzhledem k ostatním základním školám v regionu nižší. Informovanost zákonných zástupců je zajištěna četným osobním stykem učitelů s rodiči, pravidelnými měsíčními třídními schůzkami. Informační systém po internetu není preferován. Kontrolní systém školy není v některých oblastech dostatečně účinný, škola má rezervy v oblasti plánování i kontroly.

Systémy prevence sociálně patologických jevů a výchovného poradenství jsou ve škole zavedeny, nezahrnují však celou širší problematiku. Ve škole není vyškolený asistent reedukace vývojových poruch učení ani speciální pedagog či psycholog. Problémům, které vznikly v minulém školním roce při komunikaci s některými rodiči, se snaží vedení školy předcházet organizačními opatřeními. Aktuální problémy jsou konzultovány s odborníky. Dle sdělení některých žáků a pedagogů došlo oproti školnímu roku 2006/2007 ke zklidnění atmosféry. Přesto z výsledků zjišťování školní atmosféry vyplývají slabá místa školy – nedůsledná kontrolní činnost umožňující nepořádek ve školních prostorách, rezervy v práci třídních učitelů v sociální oblasti, občas stereotypní, málo motivující výuka.

V době inspekční činnosti probíhala výuka v ZŠW v souladu se vzdělávacími programy. Příprava učitelů na epochové vyučování byla podložena jejich specifickým odborným vzděláním v oblasti waldorfské pedagogiky. Rozvoj čtenářské gramotnosti žáků učitelé začlenili do vlastního školního vzdělávacího programu. Na základě zjištěných skutečností a pozorování při hospitacích lze konstatovat, že vyučující systematicky pracují na rozvoji čtenářských dovedností žáků, a to jak ve vztahu k písemnému, tak i ústnímu projevu. Velký důraz kladou na porozumění významu čteného textu, na prožitek, na řečový projev žáků a tvorbu vlastních textů.

Vedení školy sleduje výsledky vzdělávání žáků na výstupu ze základního vzdělávání pomocí standardizovaných testů. Výsledky žáků ZŠW v matematice, českém jazyce i studijních dovednostech jsou srovnatelné s ostatními ZŠ.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Inspekční tým	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Bc. Květoslava Dřevíková	Mgr. Dřevíková, v. r.
Členka týmu	Ing. Alena Fürstová	Ing. A. Fürstová, v. r.
Členka týmu	Mgr. Marie Hypšová	Mgr. M. Hypšová, v. r.
Členka týmu	Mgr. Blanka Řeháková	Mgr. B. Řeháková, v. r.

V Hradci Králové dne 10. října 2007

Razítko

Dle § 174 odst. 13 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školního zákona) může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím převzetí na adresu pracoviště vedoucího inspekčního týmu, tj. Česká školní inspekce, Vocelova 1338, 500 02 Hradec Králové. Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem ČŠI k jejich obsahu zasílá ČŠI zřizovateli a školské radě, inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná.

Stvrzuji svým podpisem, že jsem byl seznámen s obsahem inspekční zprávy a že jsem převzal její originál.

Datum: Semily 19. října 2007

Razítko

Titul, jméno a příjmení

Podpis

Ing. Petr Šimek

Ing. Petr Šimek, v. r.

Ředitel školy

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Zřizovatel	2007-11-06	ČŠI-947/07-09
Školská rada	2007-11-06	ČŠI-947/07-09
ČŠI Praha- ŘOI PhDr. D. Grauová	2007-11-06	ČŠI-947/07-09

Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
--	--	Připomínky nebyly podány.